

Załącznik
do Uchwały Nr XXXIII/261/10
Rady Gminy Lisewo
z dnia 27 października 2010 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRUSIN W LATACH 2010-2020

Spis treści

- I. Charakterystyka miejscowości Krusin.**
- II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Krusin.**
- III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Krusin.**
- IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność miejscowości Krusin.**
- V. Opis operacji**
- VI. Harmonogram realizacji operacji**

I. Charakterystyka miejscowości Krusin

Wieś Krusin o powierzchni 501 ha, którą zamieszkuje 325 mieszkańców należy do grupy miejscowości o najstarszej metryce w ziemi chełmińskiej. Po raz pierwszy wymieniony w dokumencie księcia mazowieckiego Konrada z 1222 roku jako Croszino. W dokumentach krzyżackich zapisywany jako Crossem, Cruschin. W dokumentach polskich w XV i XVI wieku jako Crossem, Krosno, Kruszyn. Od 1647 roku jako Krusin. W dokumentach pruskich i niemieckich do 1920 roku Kruschin. W latach 1939 – 1945 Niemcy zmienili nazwę miejscowości na Kroschen.

Na przełomie XII/XIII wieku Krusin wraz z innymi kilkunastoma wsiami z okolic Chełmna należał do rycerza polskiego Żyry, który otrzymał je z nadania księcia mazowieckiego. W 1222 roku wieś została nadana biskupowi misyjnemu dla Prus Chrystianowi, który w 1231 roku zrzekł się jej na korzyść zakonu krzyżackiego. W czasach krzyżackich Krusin był chłopską wsią czynszową, podlegającą wójtowi z Lipienka. W 1317 roku wydzielono 4 łany, nadane kościołowi farnemu w Chełmnie. Od 1466 roku wieś królewska w starostwie lipieńskim. Podobnie jak sąsiednie wsie, dzierzawiona przez rajców toruńskich do 1530 roku. W czasie wojen szwedzkich zniszczona i wyludniona. Ponownie zagospodarowana jako folwark, który dzierzawili z reguły starostowie z Lipienka. Jeszcze w 1765 roku znaczna część gruntów była nie uprawiana. We wsi krzyżowały się dawne główne trakty: toruńsko-grudziądzki i chełmińsko – wąbrzeski.

Pierwszy znany spis mieszkańców pochodzi z 1773 roku. Spisano wówczas takich mieszkańców jak: Basmager, Bobrowski, Chojnowski, Klimkiewicz, Kraszewski, Kuczycki, Lewandowski, Nadolny, Pastereczki, Szadowski, Toszyński, Wojnowski, Wroszyński.

Po I rozbiorze Polski folwark Krusin przeszedł na własność pruskiego skarbu państwa. Około 1830 roku został sprzedany niemieckiej rodzinie Inffland, którzy w 1888 roku sprzedali go rodzinie Puha. W ich ręku folwark pozostał do 1945 roku.

W 1933 roku na mocy ustawy o reformie rolnej rozparcelowano 145 ha gruntów folwarcznych i utworzono 14 gospodarstw z charakterystycznymi zabudowaniami, tzw. poniatówkami. W 1946 roku nastąpiła całkowita parcelacja.

W latach 1955 – 1960 w Krusinie była siedziba gromadzkiej rady narodowej oraz urzędu stanu cywilnego.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Krusin

<ul style="list-style-type: none"> - Dogodne położenie - wieś Krusin leży na ważnym szlaku komunikacyjnym. Przebiega tu droga wojewódzka Wąbrzeźno – Stolno oraz droga powiatowa Krusin – Grudziądz.. Od Torunia odległa jest o 39 km, od Chełmna o 14 km. Najbliżej położonymi miastami są: Grudziądz, Chełmno , Chełmża i Wąbrzeźno. Atrakcje turystyczne – wieś Krusin położona w niewielkiej odległości od wsi Bartlewo, gdzie znajduje się jedno z większych jezior rynnowych na terenie gminy. Na granicy wsi Krusin i wsi Bartlewo przy drodze powiatowej Krusin – Bartlewo leży jezioro Gogoleniec o pow. 8,0 ha oraz jezioro Parówka o pow. 3,0 ha, położone na terenie wsi Krusin stanowią dobre miejsce rekreacyjno – wypoczynkowe dla okolicznych mieszkańców oraz turystów. - Dobrze rozwinięte rolnictwo, 	<ul style="list-style-type: none"> - Nowoczesność z zachowaniem tradycji, - Pełne zurbanizowanie miejscowości (telefonizacja, poprawa stanu dróg, w szczególności budowa autostrady A 1), - Rozwój budownictwa mieszkaniowego, - Rozwój przedsiębiorczości, - Tworzenie nowych miejsc pracy.
<p>Wieś Krusin jest miejscem zamieszkania 325 osób i pełni funkcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - produkcyjną (produkcja rolnicza), - oświatową – Krusin jest siedzibą szkoły podstawowej - rolniczą – głównie uprawa pszenicy ozimej, rzepaku, buraków cukrowych oraz zbóż jarych wykorzystywanych na pasze do produkcji zwierząt. 	<p>Wieś ma pełnić funkcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługowo - handlową – tworzenie nowych podmiotów gospodarczych, zachęcanie mieszkańców do podejmowania nowych form działalności, - produkcyjną – nowe formy produkcji, - rolniczą – wzrost poziomu konkurencyjności gospodarstw, rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki, - oświatową – wzrost poziomu edukacji mieszkańców, - kulturalną – aktywna ochrona dziedzictwa kulturowego wsi, - rekreacyjno – turystyczną . Atrakcyjne położenie , duże zróżnicowanie walorów krajobrazowych, sportową – większa dbałość o rozwój fizyczny dzieci i młodzieży oraz mieszkańców wsi Krusin i okolicznych miejscowości.

<p>W przeważającej większości mieszkańcami wsi są rolnicy. Krusin zamieszkują również osoby pracujące w państwowych (szkoły, urzędy), bądź prywatnych instytucjach. Wśród społeczności wiejskiej są także emeryci i renciści oraz uczniowie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Wykształceni – dbałość o edukację mieszkańców oraz chęć zapewnienia młodzieży takich warunków, by chcieli po studiach powrócić na wieś, – Przedsiębiorczy – zachęcanie mieszkańców do podejmowania własnej działalności gospodarczej, tworzenie nowych miejsc pracy, – Zasobni – tworzenie warunków zatrudnienia zapewniających wysoki standard życia mieszkańcom.
Sposoby zorganizowania wsi i mieszkańców	
<ul style="list-style-type: none"> – Sołtys, – Rada Sołecka, która wraz z mieszkańcami organizuje różnego rodzaju imprezy kulturalno- oświatowe . 	<ul style="list-style-type: none"> – większa przynależność do organizacji i stowarzyszeń, zacieśnienie współpracy z Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, działającym przy Towarzystwie Przyjaciół Gminy Lisewo, w celu m.in. pozyskania pomocy w poszukiwaniu funduszy na własną działalność i wszelkiego rodzaju porady związane z funkcjonowaniem organizacji
Sposoby rozwiązywania problemów	
<ul style="list-style-type: none"> – Zebrania wiejskie, – spotkania organizacji społecznych, – uczestnictwo w posiedzeniach Rady Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> – Zebrania wiejskie, – spotkania organizacji społecznych, – uczestnictwo w posiedzeniach Rady Gminy – poprzez realizowanie inwestycji podnoszących standard życia mieszkańców, dających nowe miejsca pracy, – poprzez wykorzystanie możliwości związanych z dostępnością i pozyskaniem funduszy strukturalnych UE, – poprzez dialog społeczny
Wygląd wsi	

<ul style="list-style-type: none"> – Zadbana, – o rozproszonej zabudowie (budownictwo zarówno wielo, jaki i jednorodzinne), – wyposażona w infrastrukturę wodną (100% powierzchni wsi jest pokryte siecią wodociagową) – tereny z możliwością dalszej rozbudowy mieszkaniowej, – Obiekty użyteczności publicznej, (Szkoła Podstawowa w Krusinie). 	<p>W pełni zurbanizowana poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – telefonizowanie, – stały dostęp do Internetu, – dobrą infrastrukturę drogową
Pielęgnowane i rozwijane obyczaje i tradycje	
<ul style="list-style-type: none"> – organizacja festynów wiejskich – dożynki – konkurs na najładniejszy wieniec dożynkowy, – imprezy sportowe – spotkania rodzinne organizowane przez Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy , połączone z licznymi konkursami 	<ul style="list-style-type: none"> – organizacja festynów gminnych, – dożynki, – imprezy sportowe, – spotkania rodzinne, – pikniki o tematyce europejskiej połączone z promocją Gminnego Punktu Informacji Europejskiej
Wygląd mieszkań i obejścia	
<p>Estetyczne, zadbane, otoczone zielenią, Obejścia gospodarcze na terenie wsi posiadają estetyczny wygląd i są według istniejącej zabudowy zsynchronizowane z istniejącym stanem otoczenia. Zagrody gospodarskie są utrzymane w nienagannym porządku, mieszkańcy sołectwa dbają o dobry wygląd wsi.</p>	<p>Czyste, schludne, zadbane</p>
Stan otoczenia i środowiska	
<p>Dobry – ścieki odprowadzane są do gminnej oczyszczalni ścieków</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Przyjazny mieszkańcom, – poprawa jakości wód, – zmniejszenie zanieczyszczenia atmosferycznego, – ograniczenie nadmiernego hałasu

Rolnictwo	
<ul style="list-style-type: none"> – wysoko towarowe, – specjalizujące się w hodowli bydła mlecznego, trzody chlewnej, uprawie zbóż, roślin okopowych i rzepaku, – dobra organizacja obsługi rolnictwa (skup surowców rolnych we wsi Pniewite, zaopatrzenie producentów w niezbędne środki do produkcji rolniczej) 	<ul style="list-style-type: none"> – wysoko towarowe, – w pełni zmechanizowane, – rozwój rolnictwa ekologicznego (zwiększenie uprawy ziemniaków, warzyw polowych, roślin strączkowych i paszowych, większa obsada krów mlecznych)
Powiązania komunikacyjne	
<p>dobre – droga asfaltowa Wąbrzeźno – Chełmno oraz Krusin - Grudziądz. Dobra sieć dróg lokalnych.</p>	<p>dobre – powinna być przeprowadzona modernizacja istniejących dróg.</p>

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	
walory krajobrazu	<p>O znaczeniu średnim - ukształtowanie powierzchni ziemi jest dziełem ostatniego zlodowacenia, które zakończyło się 10 tysięcy lat temu. Przeważa tu falista równina o średniej wysokości 100 m n.p.m. Ukształtowana jest ona ciągami morenowych wzgórz oraz rynnowymi jeziorami. Taka rzeźba terenu oraz jego gospodarcze wykorzystanie wpłynęły na obecny kształt krajobrazu – w przeważającej części płaska, bezleśna równina, stosunkowo uboga i mało urozmaicona.</p>
walory przyrodnicze	<p>O znaczeniu średnim – lasy odgrywają niewielką rolę, większe zbiorowości drzew i krzewów rosną na obszarach podmokłych, ze względu na niewielkie zalesienie wszystkie lasy powinny uzyskać status lasów I grupy tj. lasów ochronnych; Krusin leży w bydgoskiej dzielnicy klimatycznej, której typową cechą jest wielka zmienność pogody – średnia temperatura roczna wynosi 7,5⁰C; miejscowość leży ponadto w strefie najmniejszych opadów w Polsce – opady nie przekraczają 550 mm w ciągu roku; teren jest zasobny w wody podziemne.</p>
wody powierzchniowe (cieki,	<p>O znaczeniu dużym – Krusin leży w pobliżu zlewni</p>

rzeki, stawy)	Strugi Żaki i Strugi Sadzka, główną oś hydrograficzną stanowi rzeka Wisła z dopływami. Na południowy wschód od Krusina leży malownicze, największe w gminie Jezioro Kornatowskie oraz Jezioro Bartlewskie. Inne zbiorniki wodne to śródpolne oczka wodne, płytkie zagłębienia w dolinach cieków oraz sztucznie wykopane stawy .
gleby	O znaczeniu dużym – występują tu przeważnie gleby brunatne o zróżnicowanej zasobności w składniki odżywcze, przeważają gleby klas bonitacyjnych IIIa, IIIb, IVa i IVb. Gleby klas niższych i wyższych stanowią śladowy odsetek. Występujący w Krusinie typ gleby to gleby idealnie przydatne dla rolnictwa – gleby użytkowane rolniczo charakteryzują się dużą potencjalną produktywnością 84,1 pkt (w skali 100 punktowej).
kopaliny	brak
ŚRODOWISKO KULTUROWE	
walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe	O znaczeniu małym – na terenie całej gminy znajduje się 13 obiektów wpisanych do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków Nieruchomych (przede wszystkim kościoł parafialny w Lisewie, a w sąsiednich miejscowościach: ruiny zamku krzyżackiego w Lipienku, dwór z końca XIX w. we wsi Mgoszcz, dom zakonny Zgromadzenia Sióstr Pasterek we wsi Pniewite) oraz 105 obiektów architektury, parki, cmentarze, pomniki przyrody i 313 stanowisk archeologicznych zewidencjonowanych przez Państwową Służbę Ochrony Zabytków.
walory zagospodarowania przestrzennego	– w planowanych projektach zagospodarowania przestrzennego postuluje się kształtowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych, poprawę jakości wód zwłaszcza drobnych cieków i jezior, ochronę użytków rolnych o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze, wykorzystanie dogodnych połączeń komunikacyjnych (budowa nowych i modernizacja istniejących dróg), tworzenie systemu ułatwień dla inwestorów i organizatorów usług turystycznych.
zabytki	O znaczeniu małym

DZIEDZICTWO RELIGIJNE I HISTORYCZNE	
miejsca, osoby i przedmioty kultu	o znaczeniu małym
tradycje, obrzędy, gwara	brak
legandy, podania i fakty historyczne	o znaczeniu małym.
ważne postaci historyczne	o znaczeniu małym
GOSPODARKA, ROLNICTWO	
specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)	o znaczeniu małym – na terenie miejscowości Krusin, jak i całej gminy nie występują żadne produkty regionalne. Rolnictwo całej Gminy Lisewo zostało zdominowane przez uprawę zbóż i rzepaku. W hodowli najwyższy odsetek zajmują trzoda chlewna i bydło.
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	o znaczeniu małym
INSTYTUCJE	
szkoły	o znaczeniu dużym – w Krusinie znajduje się szkoła podstawowa .
placówki kulturalne	o znaczeniu dużym – Szkoła Podstawowa w Krusinie jest organizatorem wielu imprez, skupia życie kulturalne całej wsi oraz gminy Lisewo. Dzieci , młodzież i dorośli spędzają w niej swój wolny czas.
LUDZIE, ORGANIZACJE SPOŁECZNE	
Rada Sołecka	o znaczeniu dużym

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Krusin.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – Duża wieś o przewadze gospodarstw rolnych o średniej powierzchni – Wysoko towarowe rolnictwo – Wysoki poziom usług – Dobrze rozwinięty handel – Dobrze rozwinięta oświata – Wysoki stopień zwodociągowania gminy 	<ul style="list-style-type: none"> – Brak zakładów przemysłowych – Wysoki wskaźnik bezrobocia – Ubożenie społeczności lokalnej – Starzenie się społeczeństwa – Rozdrobnienie gospodarstw rolnych – Słabo rozwinięta funkcja rekreacyjno – turystyczno – wypoczynkowa miejscowości, – Brak infrastruktury sanitarnej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – Budowa autostrady A1 Północ – Południe w odległości ok. 6 km. od wsi Krusin we wsi Lisewo, oraz zaprojektowany wjazd na autostradę i zjazd z autostrady na drogę wojewódzką Wąbrzeźno - Stolno – Dostęp do zewnętrznych unijnych źródeł finansowania – Duża aktywność społeczna – Dobra współpraca Rady Sołectkiej z Urzędem Gminy w Lisewie 	<ul style="list-style-type: none"> – Emigracja wykształconej młodzieży w poszukiwaniu pracy – Ograniczone środki finansowe budżetu gminy na inwestycje we wsi Krusin – Brak perspektyw rozwojowych dla małych i średnich gospodarstw rolnych

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność miejscowości Krusin.

PRIORYTET 1 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY MIEJSCOWOŚCI ORAZ POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKANCÓW		
Cele	Projekty	Termin realizacji

<ul style="list-style-type: none"> – Poprawa warunków dla rozwoju sportu, – Wzrost liczby dzieci i młodzieży objętej formami zajęć sportowych. – Dostęp do edukacji poprzez Internet, – Umożliwienie bezrobotnym zdobywania nowych kwalifikacji oraz możliwości poszukiwania pracy w Internecie, 	<ul style="list-style-type: none"> – Budowa boiska sportowego z zapleczem, – Wyposażenie placówek kulturalnych w komputery – Zorganizowanie szkoleń dla mieszkańców (dzieci, młodzieży, bezrobotnych) w celu zapoznanie ich z możliwościami, jakie daje Internet (nauka, praca). 	<p style="text-align: center;">2011-2020</p> <p style="text-align: center;">2011 -2020</p> <p style="text-align: center;">2011-2020</p>

V. Opis planowanej operacji.

1. Budowa sali gimnastycznej z zapleczem oraz wewnętrzną i zewnętrzną infrastrukturą techniczną towarzyszącą, realizowanej jako dobudowa do istniejącej szkoły podstawowej w miejscowości Krusin, realizowana będzie na działce nr 101/21, położonej w obrębie ewidencyjnym Krusin, gmina Lisewo. Główną konstrukcję nośną sali gimnastycznej tworzą słupy żelbetowe, na których oparto dach w konstrukcji drewnianej. Część socjalną zaprojektowano jako murowaną, ze stropodachem z płyt kanałowych oraz korytkowych. Projektowany obiekt przyczyni się do poprawy warunków prowadzenia zajęć sportowych oraz nawiązywania kontaktów społecznych. Ze względu na swoje położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne miejsce to stanowi obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców wsi Krusin, młodzieży szkolnej, społeczności okolicznych wsi oraz mieszkańców gminy Lisewo. Sala gimnastyczna stanowić będzie element dobudowany do istniejącej Szkoły Podstawowej w Krusinie, z zapleczem oraz wewnętrzną i zewnętrzną infrastrukturą. Koszt budowy sali gimnastycznej wyniesie 1.563673,80 zł i finansowany będzie z budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Zakończenie budowy planuje się w sierpniu 2011 r.

VI. Harmonogram rzeczowo – finansowy realizacji operacji pn:

Budowa sali gimnastycznej z zapleczem oraz wewnętrzną i zewnętrzną infrastrukturą techniczną towarzyszącą, realizowanej jako dobudowa do istniejącej szkoły podstawowej w miejscowości Krusin, na działce nr 101/21, położonej w obrębie ewidencyjnym Krusin, gmina Lisewo.

Lp	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego	Jedn. miary, ilość	Okres zakończenia realizacji	Wartość robót netto (PLN)	VAT (PLN)	Wartość robót brutto (PLN)
1	Roboty stanu surowego	wg kosztorysu ofertowego	16.08.2011 r.	884 506,01	194 591,32	1 079 097,33
2	Roboty wykończeniowe	wg kosztorysu ofertowego	16.08.2011 r.	173 721,48	38 218,73	211 940,21
3	Instalacja elektryczna	wg kosztorysu ofertowego	16.08.2011 r.	83 692,73	18 412,40	102 105,13
4	Hydraulika i roboty sanitarne	wg kosztorysu ofertowego	16.08.2011 r.	139 779,62	30 751,51	170 531,13
5	Wartość robót ogółem	-	-	1 281 699,84	281 973,96	1 563 673,80